Kwalitatieve analyse van verslagen na stage op de huisartsenwachtpost: hoe ervaart een student geneeskunde een shift op de huisartsenwachtpost, een uiteenzetting voor en tijdens de COVID-19-pandemie

Haio: COURTENS Lin , U.G.
Promotor: DE SUTTER An , U.G.
Praktijkopleider: Callebaut Lieven , DE GEYTER Luc , Hofman Ingeborg , MARCELIS Johan , MEERT Hilde , VAN PAESSCHEN Wim

Context: Sinds 2015 lopen studenten geneeskunde van de Universiteit Gent een shift stage op één van de huisartsenwachtposten te Gent. Dit is één van hun eerste ervaringen in de praktijk en draagt hierdoor in belangrijke mate bij aan de perceptie van de student over huisartsgeneeskunde en de zorg buiten de reguliere werkuren. Na deze stage dienen de studenten een reflectieverslag in met de bespreking van 2 casussen. Verder wordt voornamelijk ingegaan op de persoonlijke ervaring van de student en is er nog een vraag over wat hen het meest heeft getroffen. In het jaar 2020 had de COVID-19 pandemie ook op deze stage een enorme invloed, tijdens de eerste golf van het virus kon de stage zoals vele andere stages niet doorgaan. De stages op de huisartsenwachtpost kon in de zomer van 2020 hervat worden met dezelfde stage-opdracht.

Onderzoeksvraag: Hoe ervaren studenten geneeskunde de stage op de huisartsenwachtpost als onderdeel van de opleiding geneeskunde? Wat was de invloed van de COVID-19-pandemie op het verloop van deze stage? Hoe kan de kwaliteit van deze stage nog verbeterd worden?

Methode: Ter voorbereiding werd een literatuuronderzoek verricht om meer kennis te verwerven over de oorsprong en werking van huisartsenwachtposten, stages tijdens de wachtdienst en het functioneren als arts en de veranderingen die de COVID-19-pandemie met zich heeft meegebracht. Via de faculteit Geneeskunde van UGent werd toegang verleend tot 100 verslagen van studenten geneeskunde die stage deden op een huisartsenwachtpost in regio Gent, 50 van de periode vóór de COVID-19-pandemie en 50 tijdens de COVID-19-pandemie. Deze verslagen werden volgens eenzelfde stramien kwalitatief geanalyseerd via Nvivo. Om de gevonden inzichten dieper te analyseren en aan te vullen werden in totaal 8 diepte-interviews afgenomen bij studenten geneeskunde die stage liepen tijdens de COVID-19-pandemie. Eens alle interviews waren afgenomen werden deze eveneens geanalyseerd aan de hand van Nvivo. Deze kwalitatieve analyse werd uitgevoerd volgens het QAOGOL-proces.

Resultaten: De studenten die stage lopen op de huisartsenwachtpost verwachten nieuwe vaardigheden te leren, te leren over de werking van de huisartsenwachtpost, te leren hoe een wacht voor een (huis)arts verloopt en hoe COVID-gerelateerde zorg georganiseerd wordt. Er zijn verschillende zaken die de studenten het meeste bijblijven na hun ervaring op de huisartsenwachtpost: het gedrag van de arts, het gedrag en de emoties van de patiënt, het meemaken van specifieke situaties, het leren van nieuwe vaardigheden en vooral de werking van de huisartsenwachtpost. Tijdens de stage op de huisartsenwachtpost gedurende de COVID-19-pandemie geven studenten aan dat ze tevreden zijn eindelijk bij te leren over de organisatie van COVID-gerelateerde zorg, anderzijds bracht de COVID-19-pandemie ook enkele problemen teweeg voor de kwaliteit van de stage voor de studenten. De meeste studenten ervaren deze stage als een meerwaarde voor hun opleiding. Ondanks dat de meeste studenten de stage als een meerwaarde voor de opleiding ervaren worden er toch nog enkele verbeterpunten naar voor geschoven.

Conclusie: De stage op de huisartsenwachtpost is een unieke leerervaring voor studenten geneeskunde die ze binnen geen enkele andere stage aangeboden krijgen. Ze ervaren hoe het werk voor de huisarts er aan toe gaat op de wachtpost en met welke voordelen, bijzondere situaties en beperkingen dit gepaard gaat. De kennis over de organisatie van de wachtpost vormt voor de studenten een blinde vlek die ingevuld wordt tijdens de dag stage op de huisartsenwachtpost. Deze kennis is voor alle toekomstige artsen van belang, zowel voor huisartsen als voor specialisten, en kan een kans bieden om de samenwerking tussen de eerste en tweede lijn in de gezondheidszorg vlotter te laten verlopen. Desondanks kunnen nog een aantal stappen ondernomen worden om deze stage-ervaring te verbeteren. Op deze manier wordt er verder naar gestreefd om de kwaliteit van de opleiding geneeskunde naar een hoger niveau te tillen en te investeren in de opleiding van onze toekomstige artsen.